



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Resolutiones Pastorales De Præceptis, Vitiis Capitalibus, Et De Sacramentis

Marchantius, Jacobus

Coloniæ Agrippinæ, 1655

Cap. I. De Denunciationibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41699

ligatione restituendi fructus. V. eundem c. 14 & Binsfeld. p. 4. c. 12. Less. l. 2. c. 34. dub. 32.

TRACTATUS VIII.
RESOLUTIONES QUÆSTIO-
num & Casuum Pastoralium.
CIRCA MATRIMONII
Sacramentum.

CAPVT I.
De Denunciationibus.

I. QVÆRO. Quot Denunciationes, & quando sint faciendæ? Resp. Trident. tres Denunciationes à proprio contrahentium Parocho, tribus continuis diebus festiuis, in Ecclesia inter Missarum solemnias publicè faciendas. Hic autem aliqua notanda.

Primo, peccari mortaliter si illæ omittantur, quia præceptum est de re gravi: Putat tamen *Rebellus* cum quibusdam, non esse mortale unam omittere, quando moraliter certum est nullum esse impedimentum. Quod esse probabile existimant alii

2. Quan-

TRACTATUS VIII. 695

2 Quando esset aperta & gravis necessitas contrahendi sine proclamationibus, nec posset Episcopus adiri; Posset tunc illis non præmissis Parochus matrimonio assistere: quia cum illæ non sit de essentia matrimonii sed tantum ex præcepto Ecclesiæ in tali causa necessitatis, quando scilicet imminet grave damnum, præceptum istud non obligat. *Ex. gr.* si quis in periculo mortis cum concubina vult contrahere, ut legitimet prolem.

Casus huc spectans paucis abhinc diebus occurrit. Quidam miles juvenculam quandam post fornicationes in uxorem cupit ducere, imò & de facto cum ea sponsalia jurat: deinde accedit Parochum puellæ, coram illo matrimonium cupiens contrahere, sed sine denunciationibus, sibi enim ad castra redeundum citò esse asserit; vultque deserere puellam sibi jam affidatam, potius quàm expectare tempus denunciationum. Quærebatur, an Parochus posset assistere talium matrimonio, ut consulat huic puellæ

Q 9 6

quæ

quæ relinquenda est ab illo, vel in fornicationis statu cum illo permanfura? Respondi, cum Episcopus facile adiri non posset ad dispensandum, & moraliter esset certus Parochus nullum subesse impedimentum (de qua etiam consulebam juramentum, peti à contrahentibus) potuisse in foro conscientiae assistere, & hanc esse sufficientem causam bonum animæ utriusque. Non tamen excuso contrahentes, si fictio intercedat festinationis, ad evitandas denunciaciones. Posset tamen & in illis etiam excusatio esse à mortali ex aliqua ignorantia, quia fortè non putent has denunciaciones esse præcepti rigorosi, sed cuiusdam solùm solemnitatis, quam omittendi existimant se habere ob pudorem justam aliquam causam, ideoque non esse hic fraudem in re gravi.

3. Adverte quosdam existimare quando timetur probabiliter matrimonium malitiosè impediendum; si præmittantur proclamaciones, solâ tunc auctoritate Parochi posse ante eas
 contra

contrahi; si modò proclamationes fiât
 antequam matrimonium consumme-
 tur. Et hoc habet fundamentum in
 Trid. sess. 24. c. 1. ubi dicit: *Quod si ali-*
quando probabilis fuerit suspicio, matri-
monium malitiosè impediri posse, si tot
præcesserint denunciations; tunc vel una
tantum denunciatio fiat, vel saltem Pa-
rocho, & duobus vel tribus testibus præ-
sentibus matrimonium celebretur. Dein-
de ante illius consummationem denuncia-
tiones in Ecclesia fiant; ut si aliqua sub-
sunt impedimenta faciliùs detegantur.

4. Non censetur mortale si contin-
 gat sine fraude interpellari denuncia-
 tiones, ita ut non fiant continuis festi-
 vis diebus, modo non diu intermittan-
 tur. Imò nec veniale erit, si ex inad-
 vertètia intermittatur aliquis festivus
 dies, aut ex aliqua causa. Adde si tres
 dies festivi statim sese mutuò subse-
 quantur magis haberi finè intentû per
 Tridentinû, si non cõtinuis illis festis
 denunciations omnes fiant, sed ex-
 pectetur, donec intercedant alii feria-
 les, ut possint impedimenta detegi.

Qq 7

Hoc

Hoc tamen etiam non est præcepti.

5. Debent fieri in Ecclesia, in Missa, juxta Trid. Quorundam tamen locorum etiam consuetudo obrinuit, ut in Concione extra Missam, si ad eam confluit ordinariè populus, possint fieri. Imò & in his partibus non fit scrupulus, si aliqua ex denunciationibus in Vesperis fiat, ad quas major pars populi concurret, maximè si omissa fuerit in Missa inadvertenter, vel etiam quia nondum fuerat insinuata voluntas contrahentium, vel alia ex causa. Atque in his omnibus habetur finis intentus per Trident. quod scilicet majori parti Parochiæ innotescat Matrimonium.

An verò eodem die quo tertia denuntiatio fit, jungi possint matrimonio, vide consuetudinem. Alicubi id prohibetur, alibi proclamatis bannis in Missa, non fit scrupulus, si in vespere conjungantur. In Dicecesi nostrâ aliquando puto fieri, nec prohibitionem reperio in Parochiali aut Synodo. Prohibetur verò eodem die conjungi,

ungi, si unica solum fiat proclamatio remissis aliis per Rubrum sigillū. Voluit tamen *Anton. Albergat. Nuncius Apost.* in decretis Visitationis id etiam non fieri in tertia die proclamationis sine licentia Episcopi; sed non puto usu receptum, nec solere peti licentiam etiam in ipsa urbe Leod.

1. QUÆRO. *Quid intelligatur nomine diei festi?* Resp. intelligi festos ex præcepto & consuetudine, vel etiam ex devotione, etiamsi non fervetur festus dies, nisi usque ad meridiem, inquit *Poffev.* Rationem dat, quia ubi Concil. non distinguit, nec nos distinguere debemus, & in omnibus salvatur mens Concilii, quæ est ut denunciations fiant tempore quo audiantur à populo, his autem diebus populus confluit ad Ecclesiam. Addit doctissimos Romæ consultos sic respondisse.

2. QUÆRO. *An matrimonium post denunciations statim sit celebrandum, aut si diu differatur; iterum sint denunciations faciendæ?* Resp. esse quamquam declarationem Congregationis Cardinalium, quâ approbavit decretum

Concil. Ravenn. 2. quod hi qui peractis denunciationibus, intra quatuor menses non contraxerint, non possint contrahere, nisi iterum peractis denunciationibus, arbitrio tamen Episcopi. In Diocesi nostra cum sponsalia contrahunt in facie Ecclesie, jurant se ante quadragesimam diem matrimonium celebraturos.

4. *QUÆRO.* A quo debeant fieri denunciationes? *Resp.* à proprio contrahentium Parocho. Ita enim exprimit *Trid.* Quando verò contrahentes sunt ex diversis Parochiis, proclamationes debent fieri in utraque. Sed quæres quis sit proprius contrahentium Parochus? *Respondet* Congregatio Concilii, illum esse hic proprium Parochum, in cujus Parochia contrahentes habitant, quo tempore matrimonium contrahunt. Unde quod *Sanchez* dicit debere fieri in Parochia, in qua diutissimè habitaverunt, non est necessarium. Imò nec aliquando convenit, cum enim aliqui jam diu antiquas Parochias deseruerunt, non censentur amplius

amplius qui ibi sunt Pastores, horum
 Parochi, nec quantum ad Sacramen-
 tum Pœnitentiæ, aut Eucharistiæ, nec
 quantum ad Matrimonium, aut alia Sa-
 cramenta, igitur nec etiam quoad de-
 nunciaciones. Ergo generaliter, Paro-
 chus qui censetur proprius Sacerdos
 quoad effectum Confessionis annuæ
 & Communionis Paschalis, censetur
 etiam proprius pro administratione
 matrimonii, & consequenter pro de-
 nunciacionibus faciendis. Prudens ta-
 men Parochus si dubitet de aliquo
 impedimento, exiget testimonium à
 Pastore illius loci à quo hic conjun-
 gendus recessit. Hinc patet quid dicē-
 dum de famulis & ancillis, quæ modò
 in uno loco habitāt per unum annum
 aut alterum, modò in altero loco per
 simile spatium, & sic frequenter mu-
 tant; quæritur pro illis, in quo loco
 denunciaciones faciendæ sint? *Re-*
spondent aliqui, in loco originis; sed
 id non est necessarium. Possunt enim
 fieri in loco, in quo contrahunt, si ibi
 fixerint domicilium, & maximè, si
 per

per majorem partem anni commorati fuerint, & animo illic commorandi venerint. Sicut enim quantum ad Confessionem & Communionem Paschalem sunt illius Parochiæ, in qua jam degunt: ita & quantum ad matrimonium, ac ejus denunciations. Non nego tamen si non sint satis noti, oportere diligentiam adhibere, ut testimonia afferant de loco, in quo diutius morati sunt, vel in quo magis noti esse possunt. Unde in Namurcensi Synodo, tit. 6. cap. 17. rectè sic ordinatur: *Parochi extraneos in Parochiis suis commorantes, non nisi visis Ordinatorum aut Parochorum suorum litteris, quod soluti sint, fidem facientibus matrimonio jungant. Quod si eas ob nimiam distantiam habere non possint, juramentum ab eis exigant, quod nullum norint impedimentum.*

5. *QUAERO. An Episcopus possit dispensare in omnibus denunciationsibus pro arbitrio? Resp. cum Trident. relinquat hoc non liberæ voluntati, sed prudentiæ Episcopi, censent Theologi requiri*

TRACTATUS VIII. 703

requiri justam causam; Justæ autem
causæ multæ sunt, & aliquæ specifi-
cantur apud *Sanchez & Fillius*. Miror
verò cum tam multæ sint, cur unica
tantum exprimatur, in omnibus re-
missionibus bannorum, quæ fiunt per
Rubrum, ut vocant, sigillum, in hac
Diœcesi. Semper enim exprimitur pro
causa, quod sit suspicio probabilis,
malitiosè matrimonium illud, pro
quo petitur proclamationum remis-
sio impeditum iri; cum hoc nec ita se
habeat plerumque nec id narrent par-
tes, aut impetrantes; imò nec de ea
recogitent. Et quidem non est meum
de illis quæ Superiores concernunt,
inquirere. Non erit tamen abs re, si
fortè noverint Pastoribus aliquibus
per id non satisfieri. Unde quidam
hac in re scrupulosior, quærebat à me
an tutò posset tali dispensatione, vel
impetratione uti, cū cōtineret falsam
narrationem & causam Resp. verò ei
non debere inquietum esse ea de re,
cū sit Stylus ordinarius; & licet aliæ
adsint, vel narratæ sint causæ non pro-
pterea

pterea

pterea stylum ordinarium mutari per Notarium. Adverte quando duo diversæ Diœcesis contrahunt, sufficere relationem bannorum ab illo Episcopo, in cujus contrahitur Diœcesi.

6. *QUAERO. An teneatur quis aperire impedimentum factis denunciationibus quamvis sit occultum?* Resp. affirmative. Et ratio est, quia major est ratio habendæ salutis proximi quàm famæ: Et quia quilibet tenetur Superiore præcipiente detegere peccatum inferens damnum tertio. Et quamvis non possit probari, nihil refert, quia non tendit hæc denunciatio ad punitionem criminis admitti, sed ad impediendū, ne admittatur. Sed quid si quis accepit sub secreto, & juraverit secretum tenere? Resp. non teneri tunc juramento, quia lex de vitando animæ periculo, vincit legem de juramento, & de servando naturali secreto, Si tamen ex sacramentali, confessione sciret. non potest aperire. Item multi putant non teneri denunciare, si sine gravissimo suo incommodo
noq

non possit, aut sine magno etiam scandalo: quia tunc nec correptio fraterna obligaret, nec præceptum Superioris. Quod si impedimentum conjunctum esset cum infamia, & illud tantum quis audisset à personis fide indignis, aut incertis, non tenetur aperire, quia tum foret inefficax; consultum tamen esset monere contrahentes, si commodè fieri potest, & speratur fructus.

7. *QUAERO. An ante denunciations debeant præcedere sponsalia?* Resp. multis in locis non fieri denunciations, nisi priùs sponsalia coram Parocho in facie Ecclesie contraxerint. Id verò non esse necesse patet ex praxi aliorum etiam multorum locorù, ubi sufficit consensus utriusque partis Parocho intimatus, sine sponsalibus saltem publicis; & hoc in usu est in his partibus Permittitur verò libertati contrahentiù, si sponsalia priùs cõtrahere voluerint. Si in aliquibus Diæcesibus statutum sit de præmittendis sponsalibus ante denunciations, observetur.

8. *QUAER-*

8. *QUAERO. An post sponsalia contracta, si alteruter fornicetur cum alio, sub circumstantia necessario in confessione explicanda? Resp. Sanchez cum quibusdā aliis ex parte sponsi non esse confitendam; quia licet videatur circumstantia specialis, ea tamen injuria quæ fit sponsæ, reputatur arbitrio prudentum levis, ideoque non excedit culpam venialem. De hoc tamen ego dubitarem. Quando se tenet ex parte foeminae, ut quando quis fornicatur cum sponsa alterius de futuro, est confitenda, quia est duplex malitia, una fornicationis, altera fidei datæ in sponsalibus. Nam licet per sponsalia non acquiratur jus in copulam, acquiritur tamen jus in corpus alterius, quod violatur per fornicationem, ideoque irrogatur maxima sponso injuria.*

Adverte etiam hic, inter sponso de futuro non esse peccata mortalia nisi tactus ex se impudicos. Unde eis licent oscula, amplexus, attractus faciei & manuum, & similia quæ non involvunt aliquam impudicitiam. Cum e-

nim

nim habeant inchoatum quoddam jus
 ad matrimonium, quatenus sponsalia
 sunt dispositio ad illud, ideo etiam il-
 lis permittuntur illa quæ sunt solum
 dispositio & præparatio ad fovendum
 affectum, licet adjungatur voluptas a-
 liqua remota & præambula volupta-
 ti matrimonii. Quod tamen intelli-
 gendum venit si cautela adhibeatur,
 ne contingat pollutio, nec periculum
 probabile illius, vel periculum con-
 sensus ulterioris in copulam, aut im-
 pudicitiam.

Adverte 2. sponfos non posse se ob-
 lectare imaginatione copulæ futuræ,
 tam tamquam præsentem fingendo
 quia opus & corporis immutatio, quæ
 inde sequitur, est illis illicita in eo sta-
 tu, & ideo etiam illicita voluptas inde
 proximè resultans. Si tamen appre-
 hendant solum ut futuram, possunt de
 ea gaudere. Hoc enim non est aliud
 quam gaudere de spe boni futuri, quæ
 spes est præsens & licita.